

MED POLITIBÅDEN

Af redaktør *Helge Christensen*, Godthåb

En stor, sort motorbåd er på vej ind gennem Godthåb fjord, dens taktfaste tøffen giver genlyd mellem de høje, snetoppede fjelde, og hist og her glider hvide, blå eller grønne isfjelde majestætisk og langsomt med strømmen ud af fjorden gennem det blågrønne vand.

Båden, der hedder „Eli Knudsen“, er politiets, den er på vej til Kapisigdlit, udstedet helt inde i fjordens bund, Grønlands Lofoten, hvor fiskerne kappes om at overgå hinanden i fangst.

Vi passerer Pisigsarfik, det stolte fjeld, om hvilket sagnet fortæller, at en eskimo og en nordbo fra dets top holdt bueskydning med et udspændt rensdyrskind på stranden som mål. Den tabende skulle springe ud fra toppen, og det blev nordboen.

På dækket står Godthåbs politimand, Hendrik Olsen, og holder udkig. Fra sine drengeår kender han hver en fjeldtop og hvert et skær, og da båden sejler hurtigt, må der passes ekstra på under sejladsen. Ofte kigger han tilbage for at se, om kursen nu også er rigtig.

Nede i kahytten sidder overbetjent Charles Vesterbirk og gennemgår et par sager blandt dem, der skal drøftes i Kapisigdlit. Da der fra Godthåb er mere end 100 kilometer, og motorbåden er det eneste anvendelige trafikmiddel, gør man ikke turen hver dag, man samler sagerne sammen, så der er nok til ca. en dags arbejde.

Ved roret står en grønlandsk kystskipper, og motormanden holder øje med maskineriet. Vi passerer fuglefjelde med skrigende flokke af måger, og hist og her haster en flok ederfugle lavt over vandet, tværs over fjorden.

Ved ankomsten til Kapisigdlit hilses vi velkommen af udstedsbestyreren, en driftig og trivelig grønlander med orden i sagerne og mod på tilværelsen. Han veksler et par ord med overbetjenten, går fra borde og ror ind til den lille kaj.

Inden vi er klar til at gå i land, kommer en ung grønlander roende i sin sejldugsjolle, lægger til, fortøjer ved skibssiden og kommer ombord. Lidt efter sidder han på dækket i alvorlig samtale med den grønlandske betjent og hans danske kollega. Han har i fuldskab ødelagt en landsmands bohøve, det må han erkende, og det må man ikke. Slået andre har han også, hvor fredelig han end ser ud, og det må man heller ikke. Det kniber dog faktisk med at forstå, at han har forset sig mere end soldebrødrene, for den eneste forskel fra dem er blot den, at han er blevet anmeldt til politiet.

Optagelse af rapport på politibåden. Fra venstre ses den grønlandske betjent Hendrik Olsen, i midten en ung grønlander, til højre overbetjent Charles Vesterbirk

Foto: Helge Christensen

Roligt og næsten faderligt forklarer den danske politimand med sin kollega som tolk, hvordan man må se på situationen, og snart forstår den unge lovovertræder det hele. Han smiler og ånder lettet op, da der ikke er tale om bøde eller inddragelse af spiritusbog, men blot om en advarsel ledsaget af besked om, at gentagelser vil få konsekvenser.

Den unge grønlander hilser smilende farvel, stikker på næven og lover bod og bedring.

Næppe er dette overstået, før en gruppe højtstående og tilsyneladende stærkt uenige kommer ombord for at drøfte en splid, der er opstået dem imellem. Faktisk er det et problem udenfor politiets normale rammer, men i Grønland konsulterer man politiet på mangfoldige områder, uden at der er tale om anmeldelse. Sommetider ønsker man ikke engang politiets hjælp, men blot dette at kunne snakke ud om sagen med en person, der ikke er i familie med eller ven af en af de stridende parter.

Begge politifolk lytter, smiler nu og da og ser også af og til alvorlige ud. Pludselig ler alle højt undtagen en ældre grønlander, nemlig ham der er den skyldige, ham der har uret. Dette, at alle kunne samles i en sund latter under drøftelsen af en familiær konflikt, rensede luften. Alle gik glade fra borde undtagen denne ene, som ønskede en fortsat sam-

tale med politiet. Det fik han, og derved kom også han til at forstå situationen og roede fornøjet i land.

Sådan løses problem efter problem. Alimentanter, der ikke overholder deres forpligtelser, møder op og får et par alvorsord, men tyveri tager man alvorligt på, fordi det altid har været noget nedværdigende og strafbart i Grønland.

Omsider kommer vi selv i land og bevæger os mod et lille hus, hvor en fanger bor. En dag var denne fanger blevet sulten og havde resolut skudt et får. Det var ikke hans, han anede ikke, hvem der var ejeren, for det viste sig, at fåret ikke var forsynet med noget ejermærke. Han var kommet til det resultat, at fåret slet ikke tilhørte nogen, men fåreavlerforeningen i Kapisigdlit havde en anden anskuelse. Der udspandt sig en lang og indviklet samtale, og tilsidst måtte den sultne mand erkende, at det først var, da fåret var dræbt, at han havde konstateret, at ejermærket manglede, og at han også ville have skudt det, selvom det eventuelt havde haft et mærke. Hvem han skyldte noget, kunne han ikke regne ud, men politiet gav ham et bødeforlæg på 25 kroner for fåredrabet, og da man ikke var i stand til at finde nogen ejer, blev han tillige nødsaget til at gå ind på at betale fårets værdi til fåreavlerforeningen. Den sultne fanger indrømmede, at han havde haft en rigtig dårlig samvittighed og følte sig svært lettet ved at slippe ud af det hele på den måde, politiet havde foreslået. Han trykkede hjerteligt de to politifolk i hånden og gik på fangst i meget bedre humør, end han havde, da det lille forhør begyndte.

Hele eftermiddagen går med samtaler med folk, der ønsker politiets hjælp eller simpelt hen er tilsagt for små eller store forseelser. Problemerne rulles op, og konflikter glattes ud, men naturligvis hænder det, at folk er utilfredse med politiets løsning. Så går man til underretten, og er man stadig utilfreds, hvad der er sjældent, så appellerer man blot til landsretten.

Naturligvis findes der lejligheder også i Grønland, hvor politiet må optræde med stor myndighed, men gennemgående kan problemerne løses ad forhandlingens fredsommelige vej. Man taler sig til rette og lytter meget til, hvad politiet siger.

Da aftenen stunder til, og afgangens time nærmer sig, står en snes mennesker nede på klipperne, i hvis nærhed politibåden ligger for anker. Vi nikker genkendende til den sultne fanger, til et par forsømmelige alimentanter, til de uenige familiemedlemmer og en mængde andre, som ikke havde noget regnskab at gøre op i denne omgang. Udstedsbestyreren hiver flaget ned, der var blevet hejst, da båden nærmede sig Kapisigdlit i formiddagstimerne, og vi stævner ud i skumringen med kurs lige mod en blafrende nordlysstribe.

Intet af alt det, nyordningen førte med sig, har været så let at forstå for den grønlandske befolkning som politiets funktion, men til gengæld kan man også sige, at politiet har forstået at glide stille ind i helheden og gøre sig nyttigt i arbejdet for grønlændernes ve og vel.